

רבי אביגדור ענטפערט...

שאלות פונעם המון עם אין אלע ענינים פון יהדות, השקפה, עצות,
און נאך, וואס זענען געענטפערט געווארן דורך

הגה"צ חנימא דיהודאי, הרב
רבי אביגדור מיללער זצ"ל

ביי די בארימטע ליל שישי שיעורים

ענטפער:

כי נאני
מכילא אביק
זאין קי"ה

פראגע

**דער רב האט געזאגט
אז וואלד-פייערן האבן
א וויכטיגע תכלית, צו
פארברענען ביימער וואס
זענען אינפעסטירט מיט
דעזיזעס. פארוואס ווערן
אבער אויך פארברענט
ביימער וואס זענען נישט
אינפעסטירט?**

ווען עס ברענט א וואלד-פייער, גייט עס על פי חוקי
הטבע און עס פארברענט אלעס. לאמיר זאגן אז אין א צייט
ווען מענטשן פארלאזן ח"ו די תורה וואלט דער אויבערשטער
בלויז זיי באשטראפט, אבער די פרומען אידן וואלטן געבליבן
אומבארירט. לאמיר זאגן אז יעדער איינער וואס וואלט
גערייכערט שבת וואלט תיכף אראפגעפאלן טויט, און אלע
אנדערע וואלטן געבליבן. מענטשן וואלטן אויפגעהערט צו
רייכערן אום שבת, קיין שום פראגע. און דערפאר וואלט נישט
געקומען קיין שום שחר פאר דעם.

דא איז א וועלט וואו מיר ווערן געפריאווסט, און דער נסיון
איז ווען מען זעט נישט קיין חילוק צווישן צדיקים און רשעים.
עס מאכט אונז טראכטן: ווער ווייסט וואס עס גייט געשען צו
אונז? אפשר וועלן מיר אויך איבערלעבן אפילו מיר האלטן נישט קיין מצוות, אויב זעען מיר אז אסאך רשעים בלייבן.
וועגן דעם זאגט השי"ת "כיון שניתן רשות למשחית" – ווען דער משחית באקומט רשות, "אינו מבחין" – מאכט ער נישט
קיין חילוק און ער צעשטערט אלעס (בבא קמא, ס' ע"א).

ערשטנס כל, ווייל ס'איז דער נאטירליכער וועג אזוי צו טון. דער אויבערשטער האט געזעצן. פייער איז פייער;
דאס איז איין יסוד. און א צווייטע זאך איז, אויב דו ווייסט אז די מעשים פון די רשעים וועלן דיר אויך אפעקטירן, האסטו
א שטיקל התעררות צו פרובירן צו ארבעטן אז זיי זאלן תשובה טון. דו ביזט מער אינטערעסירט צו טוישן די זינדיגע
צווישן אונז און זיי צוריקברענגען צו תורה, ווייל פון עבירות ליידיט יעדער חס ושלום אויב עפעס קומט. דערפאר איז
דער יסוד העכסט וויכטיג אין מעודד זיין גוטע מענטשן צו משפיע זיין אויף די וועלכע זענען נישט גוט.

ענטפער:

דאס איז צו א גרויסע פארלאנג פאר א מענטש ווי מיר...
אויב עס האט נישט קיין שום פיזישע גורם – אודאי דארף
מען דאס די ערשטע אויסגעפונען, צי ס'איז נישט דא קיין
פיזישע גורם – דאן איז נומער איינס: **שלאף**. שלאפט וויפיל
איר קענט. שלאף איז א מעטאד פון צאמנייען די צעריסענע
נערווען. **שלאף איז זייער א גרויסע רפואה** פאר כמעט יעדן וואס איז אין סטרעס און אנגעצויגנקייט.

נומער צוויי: נאך שלאפן איז די קומענדיגע זאך צו **זיין פארנומען**. "הבטלה מביאה לידי שעמום" – ליידיגגיין
ברענגט צו צעמישעניש. וועגן דעם איז וויכטיג צו טרעפן עפעס צו זיין. צי ס'איז א וועג פון פארדינען געלט, אדער טון
גמילת חסדים, העלפן די קראנקע אין שפיטעלער, גיין צו ישיבות און וואלונטירן פאר סערוויסעס – טו עפעס! אויב איר
קענט אויפטון עפעס, מאכן געלט אויך; דער עיקר איז עפעס צו טון.

פראגע

**וואס איז די בעסטע וועג
צו בארואיגן סטרעס און
אנגעצויגנקייט?**

נומער דרײ: ס׳איז זייער וויכטיג צו האבן אין מח – מחשבות. ווען איר זענט אנגעשטרענגט, **טראכט!** פארגלייכט אייך צו אנדערע מענטשן וועלכע זענען ווייניגער גליקליך. וועגן דעם איז א גוטע זאך ווען איר זענט אנגעשטרענגט צו גיין צו א לוייה, אדער צו א בית החיים, און שטייט און קוקט. יעדער איינער וואס גייט צו א לוייה גייט אוועק פרייליך. דאס איז א כלל גדול! טראכט וועגן אלע פארקריפלטע. גיי דורך א שפיטאל, זע די מענטשן וואס זיצן ארום, זיי קענען נישט אויפהייבן זייערע הענט, זיי קענען נישט אליינס עסן, אסאך מענטשן האבן פייפס אין זיי; געב אוועק צייט דאס צו שטודירן. ווען איר גייט ארויס, איך גאראנטיר אייך אז א גרויס חלק פון אייער סטרעס וועט זיין אויס.

איך וועל איבערזאגן די דרײ זאכן. כאטש איך בין נישט קיין עקספערט אויף דער נושא, אבער איך בין זיכער אז די דרײ זאכן קען נישט ברענגען קיין שאדן.

שלאפט וויפיל נאר מעגליך.

מאכט זיכער זיך צו האלטן פארנומען כדי אוועקצונעמען אייער מח פון די נארישע זאכן וואס באדערן; זיי פארנומען. קוקט אייך ארום אויף אומגליקליכע מענטשן אויף דער וועלט, עס זענען נעבעך דא אזוי פיל, און זעט פון וואס איר זענט אפגעשוניט געווארן; אלע צרות, אלע יסורים, אלע זייערע שוועריקייטן... און איר וועט אנהייבן צו שפירן ווי גליקליך איר זענט.

איך בין זיכער אז אביסל פון די אנגעצויגנקייט וועט דורכדעם ווערן בארואיגט.

ענטפער:

פראגע

זאל א מענטש דערציילן זיין גוט מזל ברבים, אדער נישט?

די גמרא זאגט אז אויב א מענטש טוט געשעפסן מיט א חפץ וואס **קוקט אויס גרויס** – לאמיר זאגן א מענטש פארקויפט גרויסע בלומען-טעפ – מען מאכט נישט אזויפיל געלט דערפון, אבער ער זאל אכטונג געבן עס נישט ארויסצושטעלן אינדרויסן אויפ'ן סיידוואלק, חוץ טאמער ער האט נישט קיין

ברירה. ווייל מענטשן וואס גייען דורך און זעען גרויסע בלומען-טעפ טראכטן אז ער איז א מיליאנער! זיי שטעלן זיך נישט אפ אריינטראכטן אז די ריוח דערפון איז גאנץ קליין. דער געדאנק איז: פרוביר צו באהאלטן דיין רייכטום פון אנדערע; דאס איז א כללית'דיגער יסוד.

פארוואס? עס טוט ווי פאר מענטשן צו זען א צווייט'ס הצלחה; מען קען זיך נישט העלפן. אויב דו שטייט אויפ'ן גאס און דו ציילסט אפ דיין געלט, לאמיר זאגן מ'דארף נישט מורא האבן פון קיין גנבים – אודאי וואלט עס קיינער נישט געטון היינט צו טאגס, אבער לאמיר זאגן דו ציילסט געלט אין א פלאץ וואו נאר צדיקים גייען – האסטו אן עבירה, ווייל דו טשעפעסט געפילן פון מענטשן... חוץ טאמער דו ציילסט פעניס. במילא דארף מען אכטונג געבן.

אויב אבער געפונט מען זיך בקהל צדיקים, צווישן ערליכע מענטשן וואס ווילן **הערן** וויאזוי דער אויבערשטער העלפט ערליכע מענטשן. קענט איר רעדן. איר דארפט אבער זייער אכטונג געבן ווער די מענטשן זענען. אזוי ווי עס שטייט "גדלו ל'ד' אתי ונרוממה שמו יחידיו". דוד האט געזאגט, "מאכט גרויס דעם אויבערשטן מיט מיר, און **צוזאמען** וועלן מיר אויפהייבן זיין נאמען." "דרשת את ד' וענני" – איך האב געזוכט דעם אויבערשטן און ער האט מיר געענטפערט! "ומכל מגורותי הצלני" – און פון אלע פחדים האט ער מיר געראטעוועט. דאס האט דוד געזאגט, כדי צדיקים זאלן זען און זיך פרייען. דוד האט צאמענעמען צדיקים און זיי דערציילט די נסים וואס איז געשען צו אים אין זיין לעבן, וויאזוי ער איז געראטעוועט געווארן.

דערפאר, אויב זענט איר אינעם בוזעם פון אייער פאמיליע, צווישן אייערע אייגענע קינדער, קענט איר זיי דערציילן וואס עס איז געשען ווען איר זענט געווען א קינד, וויאזוי דער אויבערשטער האט אייך געהאלפן, אדער אנדערע חסידים וואס איר האט געהאט, און צווישן די משפחה "זמרו ל'ד' חסידיו" – וועלן זיי אלע זינגען צום אויבערשטן און דאנקען אויף וואס ער האט געטון צו דיר.

אלאז, עס ווענד זיך צו וועם מען רעדט. אודאי פאר זיך אליינס דארף מען אלעמאל אויסרעכענען די חסדי ד', און אלע פרטים פון אייער גוט מזל. זאלן אלע מענטשן ערלויבט ווערן צוצוהערן? עס ווענד זיך ווער זיי זענען.

די שאלות ותשובות זענען איבערעטריטשט געווארן אויף אידיש לזכות את הרבים. צו באקומען טעגליך אין אימעיל די ארגינעלע שו"ת (ענגליש), און סוף וואך א פולע שמועס אויף די פרשה, שיקט א פארלאנג צו Signup@TorasAvigdor.org, אדער גייט צו torasavigdor.org. צו באקומען א שו"ת וועכנטליך דורך תלמידו הרב אברהם טיקאצקי שליט"א, שיקט א פארלאנג צו tikotzky@gmail.com.
Simchas Hachaim Publishing (SHP) is the official publisher of Rabbi Avigdor Miller's books and lectures
SHP is a project of Yeshiva Gedolah Bais Yisroel. Visit us at simchashachaim.com

אין אלע ספרים געשעפטן!

דער ספר וואס וועט
דערלויבטן אייערע אויגן,
אין דערפרישן אייער נשמה!

רבי אביגדור ענטפערט

רבי אביגדור
ענטפערט

אידיש!

די אייגנארטיגע תשובות אין אלע תחומי החיים לויט די ריינע תורה השקפה

הונדערטער פראגעס און ענטפערס

אין אלע תחומי החיים לויט די ריינע תורה השקפה
צוזאמגענומען אין איין באנד

שדייבט אייך איין צו באקומען די הערליכע גליונות קונטרסים וועבענטליך אויף אימעיל

נאך
אידיש

לה"ק
אידיש

לשון
קדוש

\$1
אוואך
מועדים \$3

ברילאנטענע און אייגנארטיגע גליונות קונטרסים, היימיש און געשמאק

זיך איינצושרייבן רופט מערכת להתענג: 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisaneg.com

באשיינט אייער שמה, שבת התוועדות

- סידורים
- חומשים
- זמירות
- גליונות

קאסטום לויט אייער געשמאק

צו באשטעלן רופט:

מערכת להתענג 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Lehisaneg@Lehisaneg.com

די דאזיגע גליון ערשיינט וועכנטליך אין די הערליכע קונטרסים

עונג שבת/גוט שבת ש"ע" מערכת להתענג

צו באקומען די קונטרסים אויף אימעיל פאר בלויז \$1 א וואך קליקט אויפן פאלגענדע לינק

<http://goo.gl/forms/S8Ozcj4K1>

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisane.com

(אויף אונזער אימעיל ליסטע ווי אויך אויף לדעת, ערשיינט די גליון מיט צוויי וואכן אפגערוקט)

כל טוב